

Od létine 1846 na Dolenskim pod Mokronogam.

Kar smo od létin v Novicah brali, se nam zdi, de so popisale večidel lanjsko létino vsih krajev. Žalostno je večidel vse, kar so nam povedale, in le malo veseliga.

Naj nam bo perpušeno zdej tako rekoč na zadnje tudi od tukejšne lanjske létine nekoliko govoriti.

Mi, hvala Bogú, se po pravici ne moremo potožiti, de je per nas lanjska létina slaba bila; še le rêči smémo, de je ena nar boljših bila od hudiga léta semkej. Res je, de sterneniga žita smo manj dobili, kakor včasi; pa vender ne veliko od četertiga déla manj od nar boljših lét. Turšica, prosó, ajda so bile práv práv dobre in bogate. Ajdo je dež pral, pa kdor je bil pridin, jo je posušil. Zelje, kdor ga je pôzno sadil, je imel lepó. Répa je bila sem ter tje gnjila. Sočivja je dovelj bilo. Korún je per nekterih zlo gnjil, večidel pa ne, ali clo malo, in tudi kjer ni gnjil, ga ni bilo obilno. V pešenim svetu zgodej sajen, je lani nar boljši storil. Sadja pa smo toliko imeli, de ga skorej spraviti nismo mogli. Ljubljancanje vedó, koliko suhich čespelej smo jim zadnje jesen poslali in še zmirej pošiljamo. *) Vina je bilo dovelj in dobriga. Vse, kar imamo, lahko in drago prodamo, kar že veliko let ni bilo takó. Tudi piče za živino ni bilo malo, pa dolga zima je storila, de nekterim je že permanjkuje, nar bolj pa tistim, kateri ne znajo práv klasti. Takó tedej per nas, kar to vtiče, lanjska létina ni bila slaba. Velikrat se nam je huda ura grozila, pa vihár je potegnil in jo je od nas odgnal, in tako nesrečo dvakrat na bližne Štajarce stresel. Kaj bo Bog vprihodnjič dal, ne vémo, upamo pa, de se bo Bog desi hudobniga svetá usmilil, in tudi nas ne zapustil.

Še nekej bi radi Ljubljanskim Novicam povédali. Lani so nas Dolence skorej kregale, de nismo nič sadja v Ljubljansko razstavo poslali. Pa naj nam ne zamirijo, če jim dvé reči povémo: 1) de zrélo sadje takó deleč pošiljati, ni le dragó, kér se voziti ne smé, ampak je tudi grozno težavno. Postavim žlahno sadje, žlahne zrele hruške, breskve, ki se morajo z veliko pohlevnostjo z drevesa obirati, in če jih kdo le eno uro deleč nese, že niso več pervim z drevesa vzetim podobne, kakó jih je mogoče v Ljubljano zdrave pernesti? De imamo mi veliko mnozih plemén sadja, se lahko vsak prepriča, če hoče k nam priti in viditi. Samo terdo, oborno sadje po svetu nositi in skazovati pa ne gré, de ne bo kdo mislil, de nimamo nič lepšiga in boljiga. Je boljši nič, kakor samo tako. **) 2) Ljubljanska razstava sadja je lani le ene tedne terpéla; mi pa smo sadje že veliko prej zrelo imeli, že perve dni véliciga travna, lépe in dobre jagode, lepe češnje, zgodne, sredne in pôzne, in takó tudi potlej prec za njimi hruške i. t. d. in se ni čas zrelega sadja več pretergal do sv. Martina. Če bi bili sadje zrelo tiste dni, ko je razstava v Ljubljani bila napravljena, poslali, kaj bi bili Ljubljancanje od naše sadjoreje mislili in vidili? Če boste spet letas razstavo napravili, napravite jo od perviga zrelega sadja do zadnjiga, od véliciga travna do gniljca. ***) Le takó boste

*) Lanjskih suhich čespelej je prišlo nar menj okoli 50 tavžent centov iz Dolenskiga v Ljubljano; če 1 cent le po 3 goldinarje rajtamo, znese to 150 tavžent goldinarjev. Ali ni to lep dobiček, ki bolj, ko vse naše besede, kaže veliko koristnost pridne sadjoreje!! Ali po tem takim ne zasluži, de bi se je sleherni kmet práv živo poprijel?

**) Res je, de dolga noša ali vožnja lepóti sadja škodje; namén sadne razstave pa je po oznanilu 19. dokladniga lista lanjskiga léta veliko obširniši, kakor samo lepóto sadja skazovati, zatorej povabimo ljube Dolence k prihodnji razstavi. — Ipava je tudi deleč od Ljubljane, pa častitljiva gospoda V. Kodre in J. Ferjančič sta poslala iz Goč 28 plemén práv lepiga grojdzja v razstavo.

***) Ta svét bomo letas spolnili, in eno razstavo za zgodno, drugo pa za bolj pôzno sadjenapravili. Vredništvo.

mogli nekoliko zvediti, koliko de je sadja v deželi in kakšnjiga. Z.

Lakomnost sama sebe tēpe.

(Resnična prigodba).

Ni davnej, kar je v Parizu v noriši (Irrenhaus) umerl 79 let star čevljár, Simon po imeni. Čudna prigodba ga je ob pamet, in v noriše pripravila, ki bi utegnila marsikterimu lakomniku v izgled biti.

Ko je namreč cesar Napoljon povelje dal, svojimu sinu novo krasno poslopje zidati, je na ravno tistim mestu, kamor bi bilo imelo novo cesarsko poslopje priti, stala prodavnica imenovaniga čevljárja. Napoljon je ukazal, uboziga čevljárja prašati, koliko hoče za svojo bajtico imeti? Čevljár se pomeni s svojimi prijatli, in po tem pomenki terja 20000 frankov (1 frank veljá 23 krajc. srebra). Cesar mu jih dovoli; pa ko mu dovoljenje oznanijo, ni zadovoljin s tem, temuč hoče 40000 frankov imeti. Kér je Cesarju na tem prostoru veliko ležeče bilo, mu dovoli tudi to plačilo. Zdej pa so jeli čevljárja njegovi prijatli še bolj šuntati in mu pergovarjati, de naj 60,000 frankov terja. Cesar mu na to dovoli 50,000 frankov, pa čevljár jih neče vzeti, kér misli: „saj mi bodo mogli dati, kar koli bom hotel imeti.“ — Med tem vstanejo grozne prekucije 1814ga leta — in Napoljon ni imel več casa na zidanje krasniga poslopja misliti. — V veliki potrebi je čevljár 2 leti potém prodal svojo bajto za 150 frankov — in kér mu je zgubljeno bogastvo noč in dan po glavi blodilo, se mu je poslednjič še pamet zmešala, takó de so ga mogli čez neke tedne v noriše zapreti, kjer je ni davnej žalostno smert storil!

Revšina v nekterih komitatih na Ogerskim.

V 7. listu Graškiga obertniskiga časopisa beremo iz Pešta od 11. Prosenca tole: „Iz nekiga gornjiga komitata smo dobili v Pešt in Budo za pokušnje tistiga kruha, kteriga si revni ljudje iz drevesnih skorij pečejo. Peški časopis od 12. Prosenca razlaga tudi nauk, kako naj se iz želoda kruh dela. Tako deleč je na Ogerskim — čez in čez hvaljeno bogato deželo — prišlo, de jim žita zmanjkuje in de jih lakota tare. Zdej se očitno kaže, de ogerski pregovori: „Oger se v svoji lastni masti utopí“ in de „zunej Ogerske dežele ni življenja (Extra Hungariam non est vita)“ je le prazna baharija. De bi se pač Ogri zmodrili in se raji s poboljšanjem kmetijstva pečali, kakor pa z nevgodnim vpeljanjem nepotrebnih fabrik in pa z napravo smešne družbe zoper vpeljavo ptujiga obertništva.“

(I. Oest. allg. I. u. G. Blatt.)

Černe bukve.

Pustne šeme.

Pretečeni pesni (pustni) dan se je bilo v tergu L. več pustnih norcov skupej zbralo, ki so se bili kolikor so mogli šemasto našemili, ter so med drugimi norčijami tudi tó napravili, de so se poročali, in takó svetim rečem nečast delali. —

Nékiga oženjeniga možá, kterimu so perimik popa dali, so izvolili, de bo Kurentoviga ženina in njegovo nevesto poročal. Kadar so že vse pripravljeno imeli, pripeljajo popa na visocih sanéh, ga z častjo doli vzamejo in na visok sedež postavijo, ter ga pazljivo gledajo in poslušajo, ko je norce poročal. Drugi dan, to je, na pepelnično sredo je ravno ta pop tiste pustne šemeže tudi pepelil, in po tem so mu nekiga Kurentoviga mertveca (merliča) k pokopu prinesli, de ga je pokopal. Bilo je veliko gledavcov per tem šemastim opravilu; toliko, de jih morde še nobenkrat pri kakim keršanskim pokopu v tem tergu toliko ni bilo. — Ali jih ni